

I. Czytanie ze zrozumieniem

Marzenia się spełniają: do nieba sterczą olbrzymie wapienne turnie, wśród nich czają się dzikie i skaliste płaskowyże, w zielonych dolinach kryją się pełne słońca wioski. Takie są Dolomity. Ich nazwa wywodzi się od nazwiska francuskiego geologa Dolomieu, który prowadził tu badania nad skałą wapienną, odkrył jej skład i pochodzenie. Leżą w północno-wschodniej części Włoch. Dzięki swej malowniczej rzeźbie spowodowanej erozją skał stały się turystyczną wizytówką dwóch regionów: Trentino i Veneto. Dolomity składają się z wielu grup skalnych, które oddzielone są od siebie głębokimi dolinami. To piękny region, w którym obok stromych wspinaczkowych dróg Marmolady czy Monte Agner znajduje się znane wśród miłośników żeglarstwa, windsurfingu i ... parków rozrywki jezioro Garda. W górach wytyczono setki kilometrów szlaków pieszych, rowerowych i trasy nordic walking.

Najbardziej fascynują mnie jednak via ferraty („drogi żelazne”), które niczym magnes przyciągają miłośników gór z całego świata. Są to ubezpieczone drogi wspinaczkowe wyposażone w stalową linę asekuracyjną i dodatkowe urządzenia (np. drabiny i skoble) ułatwiające ich pokonanie. Bardzo często poprowadzone są niezwykle śmiało: ostrzami grani lub pionowymi ścianami w dużej ekspozycji. Dzięki nim można dotrzeć do miejsc, które kiedyś były dostępne wyłącznie dla doświadczonych wspinaczy. Jednak aby je pokonać, należy być dobrze przygotowanym pod względem kondycyjnym i odpowiednio wyekwipowanym. (...)

Obok ferrat coraz większą popularnością cieszą się specjalnie poprowadzone szlaki tematyczne, które łączą miejsca fantastyczne krajobrazowo z miejscami o bogatej, choć zwykle smutnej historii. (...) Szlaki te przygotowuje wspólnie młodzież z Włoch i Austrii, państw walczących przeciwko sobie w czasie tamtej (I światowej) wojny. Razem rekonstruuja dawne okopy i inne umocnienia. Szlaki tematyczne z jednej strony pokazują szaleństwo wojny, a z drugiej bohaterstwo walczących tu żołnierzy. Wykute w skałe korytarze, pionowe sztolnie, żołnierskie baraki ustawione w miejscach przyprawiających o zawrót głowy, ukazują, jak wiele nadludzkiego wysiłku zmarnowała ta okrutna wojna.

Tomasz Król, *Dolomity na lato*. [w:] „Poznaj świat”, nr 6/2008, s.56-58.

1. Dolomity swą nazwę zawdzięczają:

- A. budowie geologicznej
 B. położeniu geograficznemu
 C. pochodzeniu skał
 D. badaczowi skał wapiennych

2. Erozja skał wpłynęła na:

- A. urozmaicenie krajobrazu
 B. napływ turystów żądnych rozrywki
 C. rozwój żeglarstwa i windsurfingu
 D. zainteresowanie ludzi geologią

3. Via ferraty to:

- A. kolejki żelazne
 B. wyciągi krzeselkowe
 C. wyciągi narciarskie
 D. specjalne drogi wspinaczkowe

4. Via ferraty są przeznaczone dla turystów, którzy:

- A. nie lubią wspinaczek
 B. są sprawni fizycznie
 C. nie mają doświadczenia
 D. lubią ryzyko i brawurę

5. Głównym celem szlaków tematycznych jest:

- A. zapoznanie turystów z fauną i florą gór
 B. pokazanie siły dwóch walczących armii
 C. uwidocznienie turystom bezsensu wojny
 D. zapoznanie turystów z przebiegiem walk

6. Współpraca młodzieży austriackiej i włoskiej służy przede wszystkim:

- A. nawiązaniu znajomości
 B. wspólnemu pokonywaniu trudności
 C. budzeniu solidarności międzynarodowej
 D. poznaniu wojennych szlaków wrogich armii

II. Nauka o języku

7. Przydawki nie można wyrazić:

- A. zaimkiem
 B. liczebnikiem
 C. rzeczownikiem w dopełniaczu
 D. czasownikiem w formie osobowej

8. Dopełnienie jest zawarte w zdaniu:

- A. Poszedł do kina.
 B. Zjadł jedną kromkę.
 C. Tam rosły wierzby.
 D. Był moim przyjacielem.

9. W zdaniu *Chłopak sprawnie wykonał zadanie.* – jest okolicznik:

- A. miejsca
 B. czasu
 C. celu
 D. sposobu

10. W zdaniu *Wczoraj miała na sobie sukienkę z jedwabiu.* – przydawka jest wyrażona:

- A. rzeczownikiem
 B. wyrażeniem przymikowym
 C. zaimkiem
 D. przysłówkiem

11. Wypowiedzenie *Gdy spadnie śnieg, będziemy jeździć na nartach.* – jest zdaniem podrzędnie złożonym:

- A. przydawkowym
 B. podmiotowym
 C. okolicznikowym
 D. dopełnieniowym

12. Zdaniem współrzędnie złożonym przeciwstawnym jest wypowiedzenie:

- A. Było ciemno, ale nikt się nie bał.
 B. Poszli, ponieważ było już późno.
 C. Wzięli rękawiczki albo gdzieś je zostawił.
 D. Mam egzamin, więc nie pójde do kina.

13. Błąd ortograficzny jest zawarty w zdaniu:

- A. Spoza drzew wyrzało słońce. B. Wogóle go nie znam.
 C. Odezwał się znienacka. D. Na pewno przyjdzie.

14. Błędnie zbudowano zdanie:

- A. Idąc rozglądałem się. B. Zjadłszy obiad, chłopiec wziął się za lekcje.
 C. Kasia zatrzymała się, zobaczywszy przyjaciółkę. D. Pisząc list, wiatr porwał mi kartkę.

15. Wyrazem podstawowym dla wyrazu pochodnego *podręczny* jest:

- A. ręczny B. ręka C. pod ręką D. rączka

16. Antonimem wyrazu *cyniczny* jest:

- A. cynizm B. złośliwy C. sarkastyczny D. wrażliwy

17. Gdy ktoś *kładzie karty na stół*, to znaczy że:

- A. odmawia odpowiedzi na pytania B. otwarcie wyjawia swe zamiary
 C. domaga się wyjaśnień D. nie mówi prawdy

18. Skrótowcem literowym jest:

- A. ONZ B. ZUS C. PiS D. MPiK (empik)

III. Literatura

19. Tekst poboczny w dramacie to:

- A. prolog B. didaskalia C. katharsis D. parodos

20. Pieśń chóru w dramacie antycznym nosi nazwę:

- A. stasimon B. epejsodion C. exodos D. dytyramb

21. „Współkochać przyszłam, nie współnienawidzić” to słowa:

- A. Izoldy B. Julii („Romeo i Julia”)
 C. Antygony D. Balladyny

22. Podczas wieczery Sędziego (w I Księdze „Pana Tadeusza”) wygłasza mowę o:

- A. wojnach napoleońskich B. rozbiórce Polski
 C. potrzebie kształcenia się D. obyczajach młodzieży

23. Podczas polowania niedźwiedź atakuje:

- A. księdza Robaka B. Sędziego i Telimenę
 C. Tadeusza i Hrabiego D. Rejenta i Asesora

24. Kostryn (w „Balladynie”) umiera z powodu:

- A. otrzymania ciosu nożem w serce B. spożycia zatrutego chleba
 C. wpadnięcia do wody D. zaatakowania przez wilki

25. Grabiec przybywa na ucztę do zamku Kirkora w stroju:

- A. króla B. błazna C. strzelca D. pustelnika

26. W „Zemście” pod dyktando Cześnika Dyndalski pisze list do:

- A. Rejenta B. Papkina C. Wacława D. Podstoliny

27. Rejent Milczek nakazuje swemu synowi:

- A. stanąć do pojedynku z Papkinem B. kontynuować naukę
 C. zburzyć mur D. ożenić się z Podstoliną

28. Skawiński był:

- A. dobrodusznym szlachcicem B. walecznym rycerzem
 C. polskim emigrantem D. starym pustelnikiem

29. Podczas podróży do wielu planet Mały Książę odwiedził:

- A. Geografa B. Nauczyciela C. Aktora D. Pisarza

30. Mały Książę chciał, by pilot narysował mu:

- A. słonia B. węża C. baranka D. kapelusza